

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Політика формування та розподілу прибутку підприємства

за матеріалами ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій», м. Київ

Студента 2 курсу 6 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека бізнесу»
заочної форми навчання

Очеретенко Дениса
Сергійовича

Науковий керівник —
канд. екон. наук, доцент

Андрєєва Вікторія
Геннадіївна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ ПОЛІТИКИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА...	6
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ТОВ «ГЛОБАЛЬНИЙ АЛЬЯНС БІЗНЕС ІННОВАЦІЙ».....	15
2.1. Оцінка формування та розподілу прибутку підприємства.....	15
2.2. Оцінка впливу факторів на формування та розподілу прибутку підприємства.....	20
2.3. Оцінка ефективності формування та розподілу прибутку підприємства	25
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИКИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ТОВ «ГЛОБАЛЬНИЙ АЛЬЯНС БІЗНЕС ІННОВАЦІЙ»	34
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50
ДОДАТКИ.....	56

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки прибуток відіграє ключову роль у діяльності любого комерційного підприємства і є не тільки результатом функціонування підприємства, а одночасно виступає метою, стимулом, чинником діяльності. Це спонукує підприємства незалежно від їх виду власності, розміру та організаційно-правової форми на максимізацію отримання прибутку для забезпечення свого конкурентного та динамічного розвитку. Прибуток підприємства є важливішим джерелом власних фінансових ресурсів, його нестача стримує розвиток підприємства та спричиняє виникнення боргів, що у кінцевому підсумку може призвести до фінансової кризи і банкрутства. Зростання прибутку значною мірою визначає темпи економічного розвитку країни, окремих регіонів, збільшення суспільного багатства і підвищення життєвого рівня населення.

Наразі, в умовах сучасної зміни ринкового середовища, пов'язаних з пандемією COVID-19, питання забезпеченості прибутковості діяльності вітчизняних підприємств набувають особливої актуальності. Так, за січень – вересень 2020 року в Україні частка великих та середніх підприємств, що отримали прибуток становила 65,2% до загальної кількості підприємств, а їх загальна сума прибутку склала 411809,9 млн. грн. Відповідно, частка великих та середніх підприємств, що отримали збиток за цей період становила 34,8%, а загальна сума їх збитку склала 318491,9 млн. грн. Таким чином, фінансовий результат до оподаткування (прибуток) за результатами діяльності 9 місяців 2020 р. склав 93318 млн. грн. За видами економічної діяльності найбільша частка прибуткових підприємств спостерігалася у фінансовій та страховій діяльності – 86,4%; наданні інших видів послуг – 75%; будівництві – 73%; оптової та роздрібною торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів – 71,9% [24].

Питаннями політики формування та розподілу прибутку підприємства присвятили багато наукових праць такі вчені-економісти, як Бланк І.О. [5],

Брігхем Ю.Ф. [9], Гамалій В. Ф. [16], Дем'яненко Т.І. [23], Спіфанова І.Ю. [28], Крушинська А.В. [29], Павлюк І.О. [36], Поддєрьогін А.М. [47], Ситник Г.В. [6], Скалюк Р.В. [45], Тульчинська С.О. [46] та багато інших.

Метою роботи є вивчення теоретико-методологічних положень, дослідження діючої практики формування та розподілу прибутку підприємства для розробки відповідних практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності даного процесу.

Для досягнення мети дослідження поставлено та вирішено такі основні **завдання:**

- дослідити економічну сутність та розкрити класифікацію прибутку підприємства;
- визначити методичні підходи оцінки ефективності формування та розподілу прибутку підприємства;
- дослідити стан формування та розподілу прибутку підприємства ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій»;
- обґрунтувати пропозицій щодо підвищення ефективності політики формування та розподілу прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій»;
- здійснити перспективну оцінку ефективності політики формування та розподілу прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій».

Об'єктом дослідження є процес формування та розподілу прибутку підприємства.

Предмет дослідження - теоретичні, методичні та практичні аспекти, пов'язані з формуванням та розподілом прибутку підприємства.

Емпіричною базою дослідження є ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій», яке знаходиться у місті Києві та зареєстроване 05.07.2010 р. Основним видом діяльності підприємства є 73.20 Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки, 82.30 Організування конгресів і торговельних виставок, 85.32 Професійно-технічна освіта. Зареєстрований капітал підприємства на 31.12.2020 р. складає одну тис. грн; майно

підприємства –14255,6 тис. грн. Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг за 2020 рік –18156,6 тис. грн, чистий прибуток –328,2 тис. грн.

Методи дослідження. Для досягнення поставлених завдань використовувалися наступні методи: теоретичне узагальнення та системний аналіз – при визначенні поняття прибутку та його класифікації; методи абстрактно-логічний, економіко-статистичний, балансовий метод, факторно-аналітичний – при дослідженні стану управління формуванням та розподілом прибутку підприємства, плануванні фінансових результатів підприємства; графічні методи – при узагальненні й оформленні отриманих результатів дослідження.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-законодавчі акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали фінансової звітності підприємства, інтернет-ресурси.

Практична значимість. Розроблені рекомендації щодо підвищення ефективності політики формування та розподілу прибутку підприємства можуть бути використані в діяльності ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій», що підтверджено відповідною довідкою.

Для оброблення економічної інформації, побудови таблиць, алгоритмів використано сучасні комп'ютерні технології та пакет прикладних програм Microsoft Excel.

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення і практичні результати дослідження опубліковано збірнику наукових статей студентів КНТЕУ «Економіка та фінанси підприємства», 2021 р. на тему: «Напрямки вдосконалення політики формування та розподілу прибутку підприємства в сучасних економічних умовах».

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ ПОЛІТИКИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Прибуток є одним із ключових показників, які характеризують результати господарської діяльності підприємства. Він виступає основним джерелом для фінансування його розвитку, забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Поняття прибутку являється дискусійною категорією. Дослідження його економічної сутності бере початок ще з XVII ст. і продовжується до сьогодні. Розглянемо сучасне трактування прибутку (табл. 1.1).

Проаналізувавши дані визначення, можемо зробити висновок про те, що поняття «прибуток» вітчизняними вченими тлумачиться по-різному, але можна виділити наступні спільні риси: частина доходу підприємства; різниця між сукупним доходом і сукупними затратами; форма грошових накопичень підприємства; економічне джерело розвитку господарюючих суб'єктів; показник ефективності роботи підприємства.

Як показали проведені дослідження, у сучасній економічній думці виокремлюються наступні характеристики прибутку [5,47,49]:

1. Прибуток являє собою форму доходу підприємця, що здійснює певний вид діяльності. Це найбільш проста форма вираження прибутку є разом з тим недостатньою для її повної характеристики, так як в ряді випадків активна діяльність в будь-якій сфері може і не бути пов'язаною з отриманням прибутку (наприклад, діяльність політична, благодійна).

2. Прибуток є формою доходу підприємця, що вклав свій капітал з метою досягнення певного комерційного успіху. Категорія прибутку нерозривно пов'язана з категорією капіталу - особливим чинником виробництва - і в усередненому вигляді характеризує ціну функціонуючого капіталу.

Таблиця 1.1

Сучасні підходи щодо трактування сутності прибутку підприємства

Автор	Трактування
<i>Ринкова економіка</i>	
Бланк І.О. [Ошибка! Источник ссылки не найдено.]	Прибуток являє собою виражений в грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, який характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності і є різницею між сукупним доходом і сукупними затратами в процесі здійснення цієї діяльності
Поддєрьогін А.М. [47]	Прибуток є важливим показником ефективності виробничо-господарської діяльності, а також джерелом формування централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів
Голубев А.К. [20]	Головний фінансовий важіль організації госпрозрахункових відносин. Він характеризує абсолютну доходність діяльності суб'єкта господарювання
Скалюк Р.В. [45]	Це – виражений у грошовій формі чистий дохід корпорації на інвестований капітал, що характеризує винагороду за ризик здійснюваної діяльності й визначається як різниця між доходами та витратами
Бойчик І.М. [8]	Це – частина чистого доходу, що залишається підприємству після відшкодування всіх витрат, пов'язаних з виробництвом, реалізацією продукції та іншими видами діяльності
Брігхем .Є.Ф. [9]	Прибуток є однією з основних категорій товарного виробництва. Це передусім виробнича категорія, яка характеризує відносини, що складаються у процесі суспільного виробництва.
<i>Нормативно – правова база України</i>	
Господарський кодекс України [Ошибка! Источник ссылки не найдено.]	Прибуток (доход) суб'єкта господарювання є показником фінансових результатів його господарської діяльності, що визначається шляхом зменшення суми валового доходу суб'єкта господарювання за певний період на суму валових витрат та суму амортизаційних відрахувань.
Податковий кодекс України [39] Ошибка! Источник ссылки не найдено.	Прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього розділу.
НП(С)БО 1 [33]	Прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати
П(С)БО 17 [40]	Визначає два види прибутку: обліковий та податковий. Обліковий прибуток (збиток) - сума прибутку (збитку) до оподаткування, визначена в бухгалтерському обліку і відображена у звіті про фінансові результати за звітний період. Податковий прибуток (збиток) - сума прибутку (збитку), визначена за податковим законодавством об'єктом оподаткування за звітний період

3. Прибуток не є гарантованим доходом підприємця, що вклав свій капітал в той чи інший вид бізнесу. Вона є результатом тільки вмілого і

успішного здійснення цього бізнесу. Але в процесі ведення бізнесу підприємець внаслідок своїх невдалих дій або об'єктивних причин зовнішнього характеру може не тільки втратити очікуваного прибутку, а й повністю або частково втратити вкладений капітал. Тому прибуток є в певній мірі і платою за ризик здійснення підприємницької діяльності. Як буде показано далі рівень прибутку і рівень підприємницького ризику знаходяться між собою в прямо пропорційній залежності.

4. Прибуток характеризує не весь дохід, отриманий в процесі підприємницької діяльності, а тільки ту частину доходу, яка "очищена" від понесених витрат на здійснення цієї діяльності. Іншими словами, в кількісному вираженні прибуток є залишковим показником, що представляє собою різницю між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі здійснення підприємницької діяльності.

5. Прибуток є вартісним показником, вираженим у грошовій формі. Така форма оцінки прибутку пов'язана з практикою узагальненого вартісного обліку всіх пов'язаних з нею основних показників - вкладеного капіталу, отриманого доходу, понесених витрат і т.п., а також з чинним порядком податкового її регулювання.

Більшість авторів вважає, що прибуток виконує ряд функцій [5,7,19,27]:

1. Оцінююча функція. Прибуток підприємства використовується як оціночний показник, що характеризує ефект його господарської діяльності. Використання цієї функції повною мірою можливе тільки в умовах змішаної економіки, яка передбачає свободу встановлення цін, свободу вибору постачальника і покупця.

2. Розподільча функція, її зміст полягає в тому, що прибуток використовується як інструмент розподілу чистого доходу суспільства на частину, що акумулюється в бюджетах різних рівнях та залишається в розпорядженні підприємства.

3. Стимулююча функція. Виконання цієї функції визначається тим, що прибуток є джерелом формування різних фондів стимулювання (фонд заохочення, фонд виробничого та соціального розвитку, фонд виплати дивідендів, пайовий фонд абощо).

В цілому під політику розуміють сукупність заходів і методів управління для досягнення відповідних цілей.

Як показали проведені дослідження, політика формування та розподілу прибутку підприємства включає три етапи:

- управління формуванням прибутку підприємства на підставі оптимізації управління доходами та витратами від операційної, фінансової та іншої діяльності підприємства;
- управління розподілом прибутку підприємства, яке направлене на оптимізацію пропорцій капіталізації (реінвестування) та споживання, тобто включає зважену дивідендну політику та удосконалення системи страхування фінансових ризиків;
- управління використанням прибутку підприємства яке забезпечує системний та своєчасний контроль за ефективним використанням прибутку на розширене відтворення та у процесі споживання.

Формування прибутку підприємства здійснюється відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [35], Наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження «Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності» [42] та знаходить своє відображення у формі 2 бухгалтерської звітності «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» (рис. 1.1).

Основними завданнями управління формуванням прибутку підприємства є: визначення основних джерел формування прибутку; забезпечення максимізації величини прибутку з урахуванням ресурсного потенціалу підприємства та ринкової кон'юнктури, що склалася; досягнення оптимального співвідношення між рівнем прибутковості підприємства та допустимим рівнем ризику; забезпечення конкурентоспроможності та

інвестиційної привабливості підприємства; максимізація ринкової вартості підприємства.

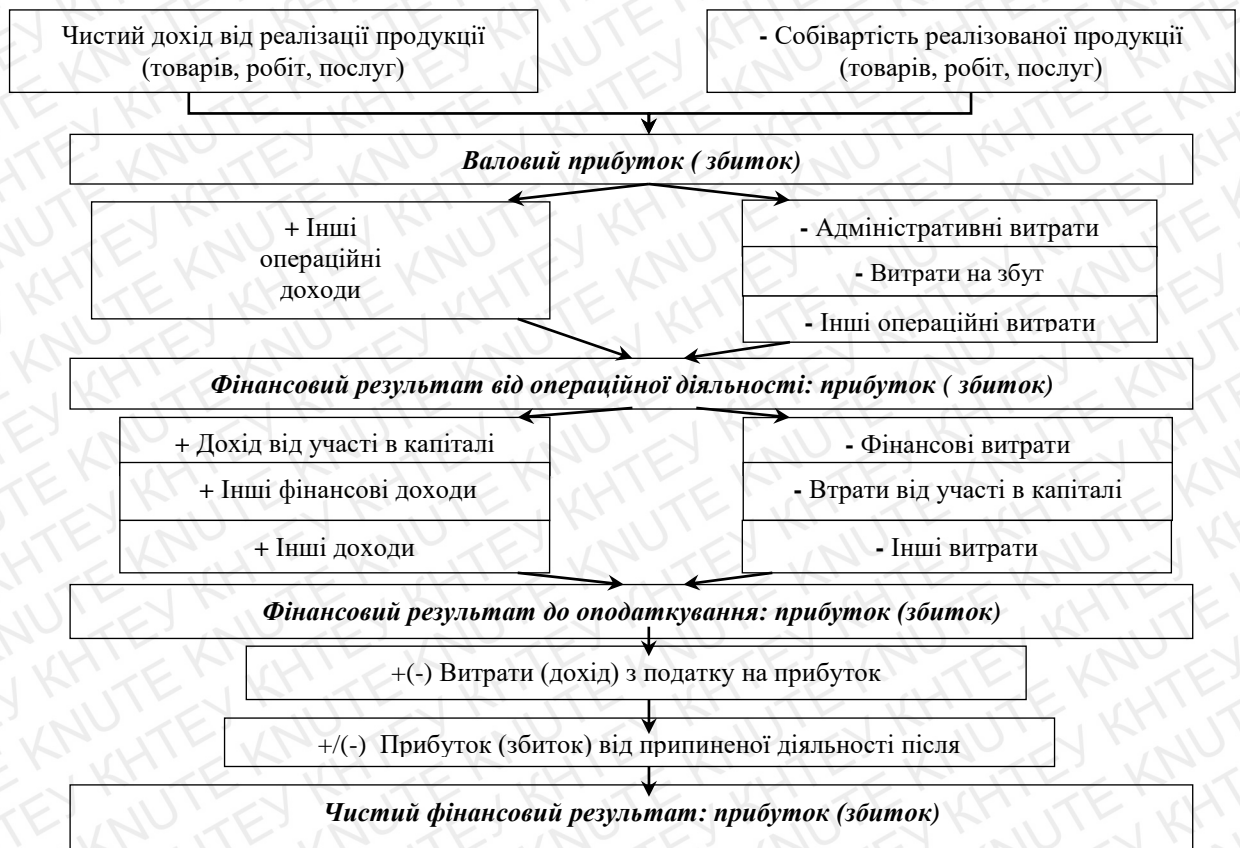

Рис. 1.1. Формування фінансових результатів підприємства*

*Розроблено відповідно до [42]

На формування механізму управління прибутком підприємства впливають фактори зовнішнього та внутрішнього середовища. Так, до зовнішніх факторів належать: політична стабільність; економічні умови господарювання; державне регулювання діяльності підприємства; податкова політика держави; кредитна політика держави; платоспроможний попит споживачів; розвиток діяльності цивільних організацій споживачів товарів і послуг; інфраструктура та кон'юнктура ринку; конкуренція; рівень корупції та ін. Ці фактори не залежать від діяльності підприємства, однак можуть значно вплинути на величину його прибутку [5,27,46,48].

Внутрішні фактори, що впливають на управління прибутком підприємства, доцільно поділити на виробничі й невиробничі. Виробничі фактори характеризують наявність і використання засобів та предметів праці, трудових і фінансових ресурсів та, у свою чергу, діляться на екстенсивні й інтенсивні. Екстенсивні фактори впливають на процес одержання прибутку через кількісні зміни: обсяг виробництва та реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); видатки на покупку матеріалів і сировини; собівартість; обсяг виробничих ресурсів; тривалість використання ресурсів та ін. [5,34,46,48].

Інтенсивні фактори впливають на процес одержання прибутку через «якісні» зміни: прогресивна технологія виробництва та реалізації; якість сировини та матеріалів; номенклатура та асортимент продукції; підвищення продуктивності устаткування і його якості; прискорення оборотності оборотних коштів; підвищення кваліфікації та продуктивності роботи персоналу; зниження матеріалоемності продукції; удосконалення організації праці й більш ефективне використання фінансових ресурсів і ін. До невиробничих факторів відносяться: цінова політика підприємства; організація роботи зі стягнення дебіторської заборгованості та позовної роботи; ділова репутація підприємства та ін.

Треба відзначити, що при здійсненні фінансово-господарчої діяльності всі ці фактори перебувають у тісному взаємозв'язку й взаємозалежності.

Ефективна політика управління формуванням прибутку підприємства направлена на зростання обсягів виробництва та реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), ефективне управління витратами, підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази, оптимізацію складу та структури обігових коштів, підвищення якості та продуктивності праці та системи управління підприємством в цілому.

Розподіл прибутку підприємства включає два етапи:

1. Розподіл фінансового результату (прибутку) до оподаткування, де суб'єктами розподілу виступають держава і підприємство. Пропорції розподілу складаються під впливом податкової політики держави, яка

реалізується в сумі податку, що сплачується підприємством на підставі визначення об'єкта оподаткування, ставки оподаткування, порядку надання податкових пільг відповідно до Податкового Кодексу України [39].

Так, базова (основна) ставка податку на прибуток становить 18 відсотків (ст. 136.1. Податкового Кодексу України) [39].

В свою чергу, витрати (дохід) з податку на прибуток (Впп/Дпп) - це сума витрат (доходу) з податку на прибуток, визначені згідно з П(С)БО 17 «Податок на прибуток» [40]:

$$V_{pp}(D_{pp}) = P_n + \Delta ВПЗ + \Delta ВПА, \quad (1.1)$$

де P_n – поточний податок на прибуток, розрахований згідно з одатковим законодавством;

$\Delta ВПЗ$ — зміна суми відстрочених податкових зобов'язань за звітний період;

$\Delta ВПА$ — зміна суми відстрочених податкових активів за звітний період.

2. Розподіл чистого прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства на капіталізовану та спожиту частину.

Спожитий (використаний) прибуток - це частина прибутку, що спрямовується за межі підприємства у вигляді виплат власникам корпоративних прав, персоналу підприємства за результатами роботи як заохочувальний захід, на підтримку соціальної інфраструктури, покриття збитку минулих років, спонсорство та ін. Капіталізований прибуток – це частина прибутку, що залишається на підприємстві та є власним фінансовим джерелом його розвитку.

Процес розподілу чистого прибутку не має єдиної оптимальної моделі для всіх підприємств та базується на наступних принципах: зв'язок політики розподілу із загальною політикою управління прибутком підприємства; пріоритетність врахування інтересів і менталітету власників підприємства;

стабільність політики розподілу прибутку; передбачуваність політики розподілу прибутку; оцінка ефективності розробленої політики розподілу прибутку.

Основною метою політики другого етапу розподілу прибутку є оптимізація пропорцій між частиною, яка підлягає капіталізації, та частиною, що споживається з урахуванням забезпечення реалізації стратегії розвитку підприємства. Виходячи із цієї основної мети в процесі формування політики розподілу прибутку вирішуються наступні завдання [5,36,49]:

- забезпечення одержання власниками необхідної норми прибутку на інвестований капітал;
- забезпечення пріоритетних цілей стратегічного розвитку підприємства за рахунок капіталізованої частини прибутку;
- забезпечення стимулювання трудової активності й додаткового соціального захисту персоналу;
- забезпечення формування в необхідних розмірах резервного й інших фондів підприємства, якщо вони створюються на підприємстві.

Так, сучасна практика розглядає три підходи до формування дивідендної політики в рамках загальної фінансової політики підприємства "консервативний", "помірний" ("компромісний") і "агресивний". Кожному з цих підходів відповідає певний тип дивідендної політики:

- консервативний (типи: залишкова політика дивідендних виплат; політика стабільного розміру дивідендних виплат);
- помірний або компромісний (тип: політика мінімального стабільного розміру дивідендів з надбавкою в окремі періоди);
- агресивний (типи: політика стабільного рівня дивідендів; політика постійного зростання розміру дивідендів).

Отже, головною метою розробки дивідендної політики є встановлення необхідної пропорційності між поточним споживанням прибутку власниками та майбутнім його зростанням, що максимізує ринкову вартість підприємства та забезпечує його стратегічний розвиток. Дослідження показали, що

основною проблемою в розподілі прибутку на той, що розподіляється серед акціонерів (власників), і той, що не розподіляється, є можливість його реінвестування за більш високою ставкою.

Таким чином, реалізація наведених етапів політики формування та розподілу прибутку підприємства: управління формуванням прибутку, управління розподілом прибутку та управління використанням прибутку з врахуванням визначених особливостей дозволяє підвищити ефективність даних напрямків для забезпечення динамічного розвитку підприємства та підвищення його ринкової вартості.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ТОВ «ГЛОБАЛЬНИЙ АЛЬЯНС БІЗНЕС ІННОВАЦІЙ»

2.1. Оцінка формування та розподілу прибутку підприємства

Перш за все, в процесі дослідження формування та розподілу прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» здійснимо аналіз формування фінансових результатів підприємства (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Динаміка фінансових результатів ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у 2018-2020 рр.

Показники	Обсяг, тис. грн			Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
	2018 р.	2019р.	2020р.	2019/ 2018	2020/ 2019	2019/ 2018	2020/ 2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	19393,70	18156,60	14414,7	-1237,1	-3741,9	-6,38	-20,61
Інші операційні доходи	3,90	25,20	275,9	21,30	250,70	546,15	994,84
Інші доходи	0,00	1008,10	0	1008,10	-1008,1	100,00	-100,00
<i>Разом доходи</i>	<i>19397,60</i>	<i>19189,90</i>	<i>14690,6</i>	<i>-207,70</i>	<i>-4499,3</i>	<i>-1,07</i>	<i>-23,45</i>
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	14977,90	16970,10	3769,8	1992,20	-13200,3	13,30	-77,79
Інші операційні витрати	4197,20	1819,60	10699,8	-2377,6	8880,20	-56,65	488,03
Інші витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Разом витрати</i>	<i>19175,10</i>	<i>18789,70</i>	<i>14469,6</i>	<i>-385,40</i>	<i>-4320,1</i>	<i>-2,01</i>	<i>-22,99</i>
Фінансовий	222,5	400,2	221,0	177,7	-179,2	79,87	-44,78

результат до оподаткування							
Податок на прибуток	40,0	72,0	39,8	32,0	-32,2	80,00	-44,72
Чистий прибуток	182,50	328,20	181,2	145,70	-147,00	79,84	-44,79

Таким чином, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за період з 2018 по 2020 рр. має негативну тенденцію до зменшення. У 2019 р. він зменшився на 1237,1 тис. грн. або на 6,38% відповідно до 2018 року, а у 2020 році – на 3741,9 тис грн. або на 20,61% відповідно до 2019 року, що свідчить про значне зменшення комерційної діяльності підприємства у зв'язку зі зменшенням попиту на послуги підприємства щодо організації конференцій та виставок, особливо за останній рік, що спричинено карантинними заходами у зв'язку з COVID-19.

На відміну від зменшення обсягу чистого доходу від реалізації собівартість реалізованої продукції ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за період з 2018 по 2020 рр. не має визначеної тенденції зміни. Так, у 2019 р. не дивлячись на зменшення чистого доходу від реалізації показник зростає на 1992,2 тис. грн. або на 13,3% відповідно до 2018 року, а у 2020 році – зменшується на 1200,3 тис грн. або на 77,79% відповідно до 2019 року при зменшенні чистого доходу за цей період на 20,61%. Основним фактором зменшення собівартості наданих послуг є проведення на підприємстві жорсткої політики їх скорочення за всіма напрямками (особливо це стосується відмови підприємства від залучення сторонніх спеціалістів). Тобто динаміка у 2020 році свідчить про зменшення витратоємкості надання послуг підприємства та є позитивною тенденцією.

Інші операційні доходи ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за досліджуємий період мали позитивну тенденцію до зростання: у 2019 рр. на 21,3 тис. грн або на 546, 15% та у 2020 р. на 275,9 тис. грн або на 994,84% за рахунок збільшення доходів від операційної оренди. Крім того у 2019 р.

підприємство отримало інші доходи у розмірі 1008,1 тис. грн за рахунок реалізації частини основних засобів, що не використовувалася.

Інші операційні витрати ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» не мають визначеної тенденції зміни протягом періоду дослідження: Так, у 2019 р. показник зменшується на 2377,6 тис. грн. або на 56,65% відповідно до 2018 року, а у 2020 році – збільшується на 8880,20 тис грн. або на 488,03% відповідно до 2019 року.

Таким чином, фінансовим результатом ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у 2018-2020 роках був прибуток. У 2019 році чистий прибуток збільшився на 145,7 тис. грн за рахунок перевищення темпу зниження загальних витрат над темпом зниження загальної суми доходу (-2,01% та -1,07% відповідно). У 2019 р. чистий прибуток навпаки зменшується на 147 тис. грн, або на 44,79%, за рахунок перевищення темпу зниження загальної суми доходів над загальною сумою витрат (-23,45% та -22,99% відповідно).

Динаміка доходів, витрат, прибутку до оподаткування та чистого прибутку підприємства наведена на рис. 2.1.

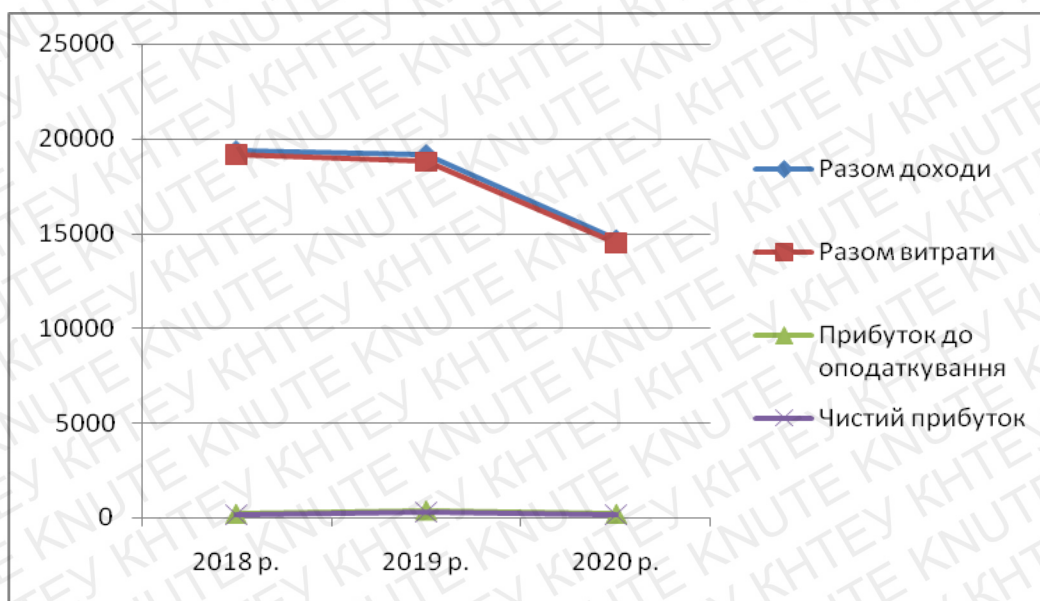

Рис. 2.1 Динаміка доходів, витрат, прибутку до оподаткування та чистого прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у 2018-2020 рр., тис. грн.

Важливим етапом оцінки прибутку підприємства є визначення його видів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Динаміка обсягу та складу прибутку у розрізі різних видів діяльності ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за 2018 – 2020 рр., тис. грн

Показники	Обсяг, тис.грн.			Абсолютний приріст, тис.грн.		Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2019/2018	2020/2019	2019/2018	2020/2019
Прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4415,8	1186,5	10644,9	-3229,3	9458,4	-73,13	797,17
Прибуток (збиток) від іншої операційної діяльності	-4193,3	-1794,4	-10423,9	2398,9	-8629,5	-57,21	480,91
Прибуток від іншої діяльності	0	1008,1	0	1008,1	-1008,1	0,00	-100,00

Таким чином, протягом всього періоду дослідження найбільший обсяг прибутку підприємства припадав на реалізацію продукції (товарів, робіт, послуг). У 2019 році даний вид прибутку мав негативну тенденцію до зменшення на 3229,3 тис. грн або на 73,13%, але за результатами 2020 року спостерігається позитивна тенденція до збільшення даного виду прибутку на 9458,4 тис. грн або на 797,17%, що обумовлено залученням значної кількості клієнтів, для яких були проведені роботи щодо дослідження кон'юнктури ринку та визначення потенційних можливостей їх господарської діяльності в умовах COVID-19, крім того підприємства здійснювало діяльність щодо вивчення громадських думок з політичних, економічних та соціальних питань.

Треба відзначити, що у 2019 році підприємство отримало значний прибуток від іншої діяльності – 1008,1 тис. грн. в результаті реалізації необоротних активів, але цей результат носить разовий характер і не може бути постійним джерелом поповнення власних фінансових ресурсів підприємства. Що стосується іншої операційної діяльності, то протягом всього періоду дослідження ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» отримувало значний збиток, що обумовлено перевищенням витрат над доходами від даного виду діяльності.

Графічно, динаміка обсягу фінансових результатів у розрізі видів діяльності ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» наведено на рис. 2.2.

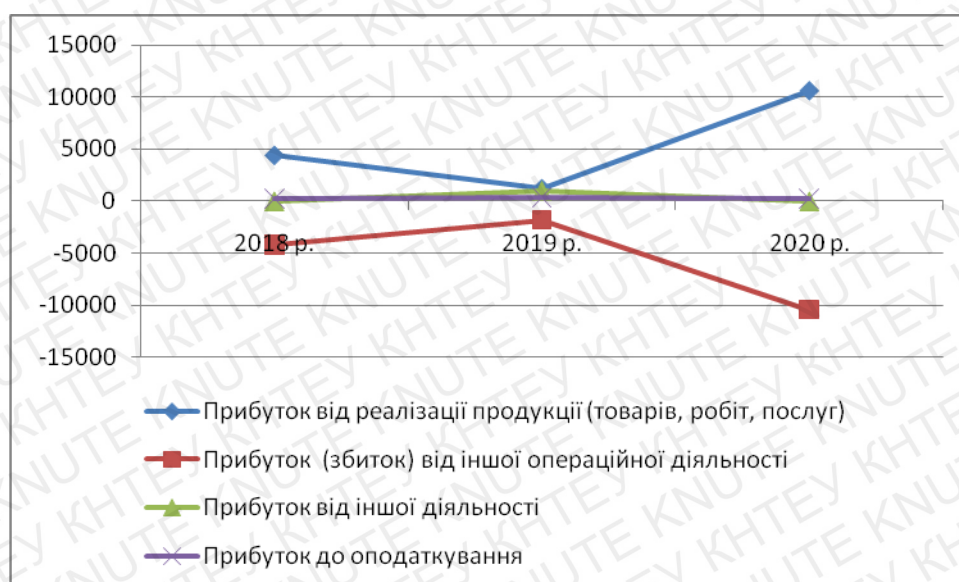

Рис. 2.2 Динаміка фінансових результатів ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у розрізі різних видів діяльності у 2018-2020 рр., тис. грн.

Таким чином, протягом всього періоду прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» був єдиним джерелом формування власних фінансових ресурсів (за виключенням 2019 року). Саме за рахунок нього підприємство змогло покрити збитки від іншої операційної діяльності та вийти на чистий прибуток.

Дані, введені в таблиці 2.3, демонструють, що за весь період на підприємстві чистий прибуток не споживався, а повністю капіталізувався, що збільшувало нерозподілений прибуток підприємства.

Таблиця 2.3

**Динаміка нерозподіленого прибутку та чистого прибутку
ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за 2018 – 2020 рр., тис. грн**

Показники	Обсяг, тис. грн			Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
	на	на	на	на	на	на	на
	01.01. 2018	01.01. 2019	01.01. 2020	01.01. 2019	01.01. 2020	01.01. 2019	01.01. 2020
Нерозподілений прибуток	10205,7	10605,9	10787,1	400,2	181,2	3,9	1,71
Чистий прибуток	182,50	328,20	181,2	145,7	-147,0	79,84	-44,79

Таким чином, якщо у 2019 році на ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» спостерігалась негативна тенденція до зменшення чистого прибутку, то у 2020 спостерігається позитивна тенденція до його збільшення за рахунок значного зменшення собівартості надання послуг, не дивлячись на зменшення доходу. Протягом всього періоду дослідження найбільший обсяг прибутку підприємства припадав на основну операційну діяльність. Чистий прибуток підприємств не споживається, а повністю капіталізується.

2.2 Оцінка впливу факторів на прибуток підприємства

Фактори, що впливають на формування, розподіл та використання прибутку підприємства, численні і різноманітні, причому частина з них впливає на дані процеси негативно, а частина – позитивно. Тому дуже важливим є дослідження факторів що впливають на прибутковість підприємства.

Для більш детального визначення факторів, що обумовили отримання різних видів прибутку підприємства проаналізуємо структуру доходів підприємства (табл. 2.4).

Як видно з таблиці, найбільшу частку в структурі доходів ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за весь період, що досліджується займає чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): від 94,62% до 99,98%, а інші доходи присутні тільки у 2019 р. – 5,25%, що свідчить про необхідність активізації фінансово-інвестиційної діяльності підприємства.

Таблиця 2.4

**Динаміка структури доходів ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес
Інновацій» за 2018 – 2020 рр., %**

Показники	Питома вага			Абсолютний приріст питомої ваги	
	2018	2019	2020	2019/ 2018	2020/ 2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	99,98	94,62	98,12	-5,36	3,51
Інші операційні доходи	0,02	0,13	1,88	0,11	1,75
Інші доходи	0,00	5,25	0,00	5,25	-5,25
Всього доходів	100,00	100,00	100,00	x	x

Наступним етапом проаналізуємо структуру витрат підприємства (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Динаміка структури витрат ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес
Інновацій» за 2018 – 2020 рр., %**

Показники	Питома вага			Абсолютний приріст питомої ваги	
	2018	2019	2020	2018/ 2019	2019/ 2020
Собівартість реалізованої продукції	78,11	90,32	26,05	12,20	-64,26

(товарів, робіт, послуг)					
Інші операційні витрати	21,89	9,68	73,95	-12,20	64,26
Інші витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього витрат	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Отже, найбільшими у витратах у 2018 – 2019 роках була собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), частка якої збільшилася на 12,20% і склала у 2019 році 90,32%. У 2020 році переважала частка інших операційних витрат – 73,95% що обумовлено збільшенням їх абсолютної суми.

Ефективним методом оцінки впливу факторів на формування фінансових результатів підприємства є визначення точки беззбитковості (CVP – аналіз), методика якого наведено у Додатку В.

Основні показники CVP – аналізу для досліджуемого підприємства наведено у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

**Показники CVP – аналіз ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес
Інновацій»
за 2018-2020 рр., тис. грн**

№	Показники	2018	2019	2020
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	19393,7	18156,6	14414,7
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	14977,9	16970,1	3769,8
3	Постійні витрати	943,6	1087,8	310,2
4	Змінні витрати	14034,3	15882,3	3459,6
5	Маржинальний дохід	5359,4	2274,3	10955,1
6	Коефіцієнт валової маржи	0,2763	0,1253	0,7600
7	Прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4415,8	1186,5	10644,9
8	Точка беззбитковості	3414,6	8684,2	408,2
9	Запас фінансової міцності	15979,1	9472,4	14006,5
10	Запас фінансової міцності, %	82,39	52,17	97,17

Таким чином, за досліджуваний період підприємство знаходиться у зоні прибутку та має значний запас фінансової міцності. У 2020 році ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» могло знизити свої доходи на 14006,5 тис. грн або на 97,17% і не бути збитковим, тобто по відношенню до попереднього року запас фінансової міцності збільшився на 4534,1 тис. грн або на 97,17%, за рахунок значного зменшення витратомісткості: з 0,93 до 0,26, що обумовлено виконанням більш рентабельних замовлень щодо дослідження ринку та проведення соціальних опитувань.

Відобразимо динаміку зміну точки беззбитковості на рис. 2.3.

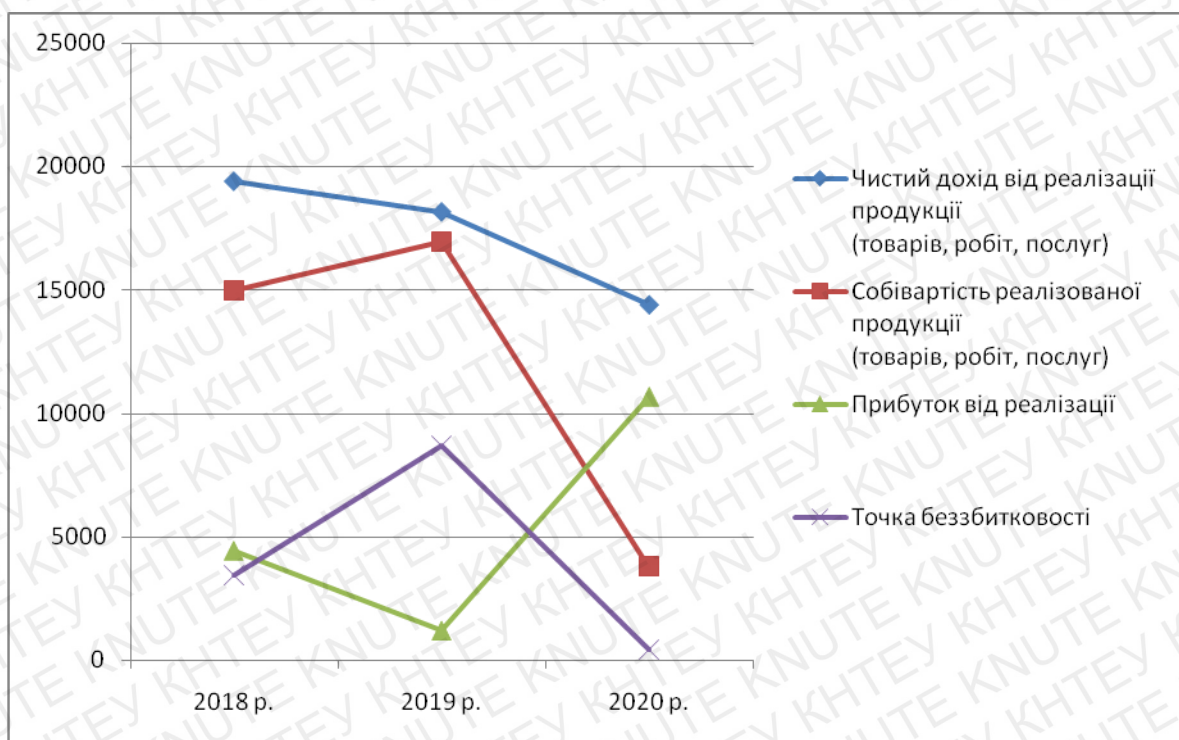

Рис. 2.3. Динаміка точки беззбитковості відповідно до чистого доходу від реалізації, собівартості та прибутку від реалізації ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за 2019 – 2020 рр., тис. грн

Для визначення факторів, пов'язаних з формуванням прибутку від реалізації підприємства розрахуємо ефект операційного левериджу (табл. 2.9).

Перш за все, треба зазначити низький рівень операційного левериджу – від 6% до 8%, що негативно впливає на темп приросту операційного прибутку стосовно темпів приросту обсягу реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за рахунок значного перевищення змінних витрат над постійними.

Що стосується ефекту операційного левериджу, то у 2020 році він знизився на 0,89 пункти та склав 1,03, тобто величина прибутку від реалізації підприємства змінюється у меншій степені стосовно темпів зміни чистого доходу від реалізації на відміну від попереднього року. Відповідно, при збереженні тенденцій 2020 року при збільшенні доходу від реалізації на 1% прибуток від реалізації збільшиться тільки на 1,03%.

Таблиця 2.9

Показники оцінки ефекту операційного левериджу ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за 2019 – 2020 рр.

№	Показники	2018	2019	2020
1.	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	19393,7	18156,6	14414,7
2.	Постійні витрати, тис. грн	943,6	1087,8	310,2
3.	Змінні витрати, тис. грн	14034,3	15882,3	3459,6
4.	Прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	4415,8	1186,5	10644,9
5.	Коефіцієнт операційного левериджу	0,06	0,06	0,08
6.	Ефект операційного левериджу	1,21	1,92	1,03

Як було визначено в попередньому розділі роботи першим етапом розподілу прибутку є відрахування в бюджет податку на прибуток. Відповідно до Податкового Кодексу України основна ставка податку на прибуток складає 18%. Дані щодо визначення частки витрат з податку на прибуток наведено у табл. 2.10.

Таким чином, бачимо, що частка витрат з податку на прибуток в фінансовому результаті до оподаткування не змінюється і складає 18%, що

обумовлено відсутністю коригування фінансового результату до оподаткування на податкові різниці.

На другому етапі відбувається розподіл чистого прибутку підприємства, відповідно до цілей розвитку підприємства, після чого частина чистого прибутку, що не була використана додається до суми нерозподіленого прибутку (рядок 1420 Форми 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан). Як було визначено у попередньому параграфі роботи, протягом всього періоду дослідження спостерігається збільшення нерозподіленого прибутку на весь обсяг отриманого чистого прибутку, тобто чистий прибуток підприємства повністю капіталізується.

Таблиця 2.10

Частка витрат з податку на прибуток в фінансовому результаті до оподаткування ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за 2018-2020 рр.

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст	
				2019	2020
Прибуток до оподаткування	222,5	400,2	221,0	177,7	179,2
Витрати (дохід) з податку на прибуток	40,0	72,0	39,8	32	-32,2
Чистий прибуток	182,50	328,20	181,2	145,7	-147
Частка витрат з податку на прибуток в фінансовому результаті до оподаткування,%	18,0	18,0	18,0	0,0	0,0

Таким чином, проаналізована динаміка зміни обсягу та структури доходів та витрат підприємства дозволила визначити вплив факторів на формування фінансових результатів підприємства. В цілому, найбільшу частку в структурі доходів підприємства за весь період, що досліджується, займає чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), а в структурі витрат - собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Визначено що підприємства знаходиться в зоні прибутку та має запас фінансової стійкості. Нерозподілений прибуток має тенденцію до

постійного збільшення та свідчить про його повне реінвестування у господарську діяльність підприємства.

2.3 Оцінка ефективності управління прибутком підприємства

Основними показниками, що характеризують ефективність управління прибутком підприємства є показники рентабельності.

Динаміка показників рентабельності ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у 2018 - 2020 рр. наведено у табл. 2.11.

Таким чином, найбільш рентабельним для підприємства був передостанній - 2019 рік, але ефективність діяльності підприємства суттєво погіршилася у 2020 році, основним фактором чого були карантинні заходи, обумовлені COVID-19, що спричинило значне зменшення доходів.

Таблиця 2.11

Динаміка показників рентабельності ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за 2018-2020 рр., %

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст	
				2019/ 2018	2020/ 2019
Рентабельність майна підприємства	1,67	2,03	1,03	0,36	-0,10
Рентабельність необоротних активів	5208,33	614,61	194,32	-14593,73	-420,29
Економічна рентабельність	2,04	2,47	1,26	0,43	-1,21
Рентабельність власного капіталу	1,80	3,15	1,69	1,35	-1,46
Рентабельність надання послуг	22,77	6,53	73,85	-16,23	67,31
Рентабельність операційної діяльності	1,15	-3,34	1,50	-4,49	4,85
Рентабельність діяльності	0,94	1,71	1,23	0,77	-0,48
Рентабельність операційних витрат	1,16	-3,24	1,53	-4,40	4,76
Рентабельність витрат	0,95	1,75	1,25	0,79	-0,50

За результатами отриманих значень можна зробити наступні аналітичні висновки:

У 2020 році кожна гривня майна підприємства генерує 1,03 коп. чистого прибутку, що на 0,99 коп. або майже в 2 рази менше, ніж у 2019 році за рахунок зменшення чистого прибутку на 147 тис. грн або на 44,79% та збільшення середньої суми майна підприємства на 1313,65 тис. грн або на 8,1%.

В останньому році, що аналізується, кожна гривня необоротних активів підприємства генерує 1,94 грн. чистого прибутку, що на 4,2 грн менше, ніж у 2019 році за рахунок як зменшення чистого прибутку, так і збільшення середньої суми необоротних активів підприємства на 39,85 тис. грн або на 74,6%. Треба відзначити, що високе значення рентабельності необоротних активів обумовлено виключно низькою сумою необоротних активів, що спричинено специфікою діяльності підприємства.

Кожна гривня, що вкладено в майно підприємства забезпечує отримання в 2020 році 1,26 коп. економічних результатів, що на 1,21 коп. або майже в 2 рази менше, ніж у 2019 році.

У 2020 році 1 грн власного капіталу підприємства генерує 1,69 коп. чистого прибутку, що на 1,46 коп. або в 2 рази менше, ніж у 2019 році за рахунок перевищення темпу зростання чистого прибутку над темпом зростання власного капіталу підприємства.

Рентабельність реалізованої продукції має позитивну тенденцію до збільшення на 67,31%, що обумовлено збільшенням прибутку від надання послуг на 9458,4 тис. грн або на 797,2% (за рахунок значного зменшення витратомісткості робіт та послуг).

У 2020 році кожна гривня операційних доходів підприємства забезпечувала отримання 1,5 коп. прибутку від операційної діяльності, що на 4,85 коп більше, ніж у 2019 році за рахунок зростання прибутку від операційної діяльності.

Кожна гривня доходів підприємства генерує в 2020 році 1,23 коп чистого прибутку, що на 0,48 коп менше ніж у 2019 році за рахунок перевищення темпу зниження чистого прибутку над темпом зниження загальної суми доходів.

У 2020 році кожна гривня операційних витрат підприємства забезпечувала отримання 1,53 коп. прибутку від операційної діяльності, що на 4,76 коп більше, ніж у 2019 році за рахунок зменшення загальної суми операційних витрат.

Кожна гривня загальних витрат підприємства у 2020 році забезпечувала отримання 1,25 коп чистого прибутку, що на 0,49 коп менше, ніж у 2019 році за рахунок значного зменшення загальної суми витрат підприємства на 4320 тис. грн або на 23%.

Проведемо факторний аналіз рентабельності майна підприємства (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

**Показники факторного аналізу рентабельності майна ТОВ
«Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за 2019-2020 рр., %**

Показники	2019	2020	Абсолютний приріст
Рентабельність майна підприємства, %	2,03	1,03	-1,0
Чистий прибуток, тис. грн	328,2	181,2	-147
Середня сума майна, тис. грн	16200,2	17513,8	1313,65
Вплив на рентабельність майна підприємства зміни:			
- чистого прибутку			-0,91
- середньої суми майна			-0,09

$$R_{M2019} = 328,2 / 16200,2 * 100\% = 2,03\%$$

$$R_{M'} = 181,2 / 16200,2 * 100\% = 1,12\%$$

$$R_{M2020} = 181,2 / 17513,8 * 100\% = 1,03\%$$

$$\Delta R_M(\text{ЧП}) = 1,12 - 2,03 = -0,91\%$$

$$\Delta P_m(Ac) = 1,03\% - 1,12\% = -0,09\%$$

$$\text{Перевірка: } -0,91\% + (-0,09\%) = -1,0\%$$

Таким чином, вплив обох факторів на рентабельність майна була негативною: за рахунок зменшення у 2020 році чистого прибутку підприємства на 147 тис. грн або на 44,8% рентабельність майна підприємства зменшилася на 0,91%, а збільшення середньої суми майна підприємства на 1313,65 тис. грн або на 8% обумовило зменшення рентабельності його майна на 0,09%. Відповідно, сам показник з урахуванням впливу цих двох факторів у 2020 році зменшився на 1,0%.

Факторний аналіз рентабельності власного капіталу ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у 2019 – 2020 рр. наведено в табл. 2.13.

Таблиця 2.13

**Показники факторного аналізу рентабельності власного капіталу
ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у 2019 – 2020 рр.**

Показники	2019	2020	Абсолютний приріст
Рентабельність власного капіталу підприємства, %	3,15	1,69	-1,46
Чистий прибуток, тис. грн	328,2	181,2	-147
Середня сума власного капіталу, тис. грн	10430,6	10721,3	290,7
Вплив на рентабельність власного капіталу підприємства зміни:			
- чистого прибутку			-1,41
- середньої суми власного капіталу			-0,05

$$P_{VK2019} = 328,2 / 10430,6 * 100\% = 3,15\%$$

$$P_{VK}' = 181,2 / 10430,6 * 100\% = 1,74\%$$

$$P_{VK2020} = 181,2 / 10721,3 * 100\% = 1,69\%$$

$$\Delta P_{VK}(ЧП) = 1,74\% - 3,15\% = -1,41\%$$

$$\Delta P_{VK}(ВКс) = 1,69\% - 1,74\% = -0,05\%$$

Перевірка: $-1,41\% - (-0,05\%) = -1,46\%$

Отже, вплив обох факторів на рентабельність власного капіталу була негативною: рентабельність власного капіталу у 2020 році в порівнянні з 2019 роком зменшилася на 1,46% за рахунок як зменшення чистого прибутку на 147 тис. грн, або на 44,8%, так і за рахунок збільшення середньої суми власного капіталу на 290,7 тис. грн. або на 2,78%, що обумовило зменшення рентабельності власного капіталу на 0,05%.

Далі здійснено оцінку впливу факторів на рентабельність операційної діяльності підприємства (табл. 2.14).

Таблиця 2.14

**Показники факторного аналізу рентабельності діяльності
ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у 2019 – 2020 рр.**

Показники	2019	2020	Абсолютний приріст
Рентабельність діяльності підприємства, %	1,71	1,23	-0,48
Чистий прибуток, тис. грн	328,2	181,2	-147
Загальна сума доходів підприємства, тис. грн	19190	14691	- 4499
Вплив на рентабельність діяльності підприємства зміни:			
- чистого прибутку			-0,77
- загальної суми доходів			0,29

$$R_{Д2019} = 328,2/19190 * 100\% = 1,71\%$$

$$R_{Д'} = 181,2/19190 * 100\% = 0,94\%$$

$$R_{Д2020} = 181,2/14691 * 100\% = 1,23\%$$

$$\Delta R_{Д(П_{од})} = 0,94\% - 1,71\% = -0,77\%$$

$$\Delta R_{Д(ЧДР)} = 1,23\% - 0,94\% = 0,29\%$$

$$\text{Перевірка: } -0,77\% + 0,29\% = -0,48\%$$

Отже, рентабельність діяльності підприємства у 2020 році в порівнянні з 2019 роком зменшилася на 0,48% за рахунок зменшення чистого прибутку на 147 тис. грн, або на 44,8%, а зменшення загальної суми доходів на 4499 тис. грн. навпаки обумовило зростання рентабельності операційної діяльності на 0,29%.

Здійснимо оцінку впливу факторів на рентабельність витрат підприємства (табл. 2.15).

Таблиця 2.15

**Показники факторного аналізу рентабельності витрат
ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у 2019 – 2020 рр.**

Показники	2019	2020	Абсолютний приріст
Рентабельність витрат підприємства, %	1,75	1,25	-0,50
Чистий прибуток, тис. грн	328,2	181,2	-147
Загальна сума витрат підприємства	18790	14470	-4320
Вплив на рентабельність витрат підприємства зміни:			
- чистого прибутку			-0,79
- загальної суми витрат			0,29

$$R_{V2019} = 328,2 / 18790 * 100\% = 1,75\%$$

$$R_{V'} = 181,2 / 18790 * 100\% = 0,96\%$$

$$R_{V2020} = 181,2 / 14470 * 100\% = 1,25\%$$

$$\Delta R_{V(ЧП)} = 0,96\% - 1,75\% = -0,79\%$$

$$\Delta R_{V(B)} = 1,25\% - 0,96\% = 0,29$$

$$\text{Перевірка: } -0,79\% + 0,29\% = -0,5\%$$

Отже, рентабельність витрат підприємства у 2020 році в порівнянні з 2019 роком зменшилася на 0,79% за рахунок зменшення чистого прибутку на 147 тис. грн, або на 44,8%, а зменшення загальної суми витрат

підприємства на 4320 тис. грн. обумовило збільшення рентабельності витрат на 0,29%.

У якості оцінки ефективності політики формування прибутку підприємства доцільно використовувати моделью «Дюпон-каскад», яка характеризує взаємозв'язок рентабельності активів (Ra) з рентабельністю реалізації (Pp) та коефіцієнтом оборотності активів (KOa):

$$Ra = Pp \cdot KOa, \quad (2.1)$$

$$Ra = \frac{P \text{ доп}}{ЧДР} * \frac{ЧДР}{\bar{A}} \quad (2.2.)$$

де $P \text{ доп}$ - прибуток до оподаткування;
 \bar{A} - середня сума активів;
 $ЧДР$ - чистий дохід від реалізації продукції.

Розрахунок моделі «Дюпон-каскад» наведено у табл. 2.16.

Таблиця 2.16

Динаміка прибутковості активів підприємства та оцінка впливу факторів на її зміну ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у 2019 – 2020 рр.

Показники	2019	2020	Абсолютний приріст
1. Середня сума активів, тис. грн	16200,2	17513,8	1313,65
2. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	18156,6	14414,7	-3741,9
3. Фінансовий результат до оподаткування : прибуток, тис. грн	221	177,7	-179,2
4. Рентабельність реалізації продукції, % (3/2*100%)	1,22	1,23	0,02
5. Коефіцієнт оборотності активів, разів (2/1)	1,12	0,82	-0,30
6. Рентабельність активів, % (3/1*100%)	1,36	1,01	-0,35
Зміна рентабельності активів за рахунок:			
Рентабельність реалізації, %			0,01
Коефіцієнту оборотності активів, %			-0,36

$$Pa_{2019} = 1,22 * 1,12 = 1,36\%$$

$$Pa' = 1,23 * 1,12 = 1,37\%$$

$$Pa_{2020} = 1,23 * 0,82 = 1,01\%$$

$$\Delta Pa(Pp) = 1,37\% - 1,36\% = 0,01\%$$

$$\Delta Pв(КOa) = 1,01\% - 1,37\% = -0,36$$

$$\text{Перевірка: } -0,36 + 0,01 = -0,35\%$$

Таким чином, збільшення рентабельності реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 0,02 обумовило зростання рентабельності активів на 0,01% (позитивний фактор), а зменшення коефіцієнта оборотності активів на 0,3 спричинило зниження рентабельності активів на 0,36% (негативний фактор).

Оцінка ефективності розподілу прибутку підприємства наведено у табл. 2.17.

Таблиця 2.17

Показники оцінки ефективності розподілу прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» за 2018 – 2020 рр., тис. грн

Показники	Обсяг, тис.грн.		
	2018	2019	2020
Коефіцієнт оподаткування прибутку	0,18	0,18	0,18
Коефіцієнт чистого прибутку	0,82	0,82	0,82
Коефіцієнт капіталізації прибутку	1,0	1,0	1,0

Тобто, протягом всього періоду дослідження податковий тягар на підприємстві не змінювався: 18% перераховувалося державі у вигляді податку на прибуток, а 82% залишалося в розпорядженні підприємства; чистий прибуток не споживався, а повністю капіталізувався.

Таким чином, у 2020 році спостерігається негативна тенденція до зменшення майже всіх показників рентабельності, що свідчить про зниження ефективності управління прибутком підприємства. Визначені фактори, які

мають позитивний чи негативний вплив на показники рентабельності підприємства, що дозволяє розробити відповідні управлінські рішення.

РОЗДІЛ 3.

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІТИКИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ТОВ «ГЛОБАЛЬНИЙ АЛЬЯНС БІЗНЕС ІННОВАЦІЙ»

З метою підвищення ефективності діяльності ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» та його стратегічного розвитку у перспективі виникає потреба у розробці практичних рекомендацій, направлених на підвищення ефективності політики формування та розподілу його прибутку.

Як показали проведені дослідження, для ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» доцільним є досягнення наступного комплексу стратегічних цілей щодо управління прибутком підприємства:

- поточна ціль - отримання достатнього прибутку для забезпечення задовільного фінансового стану підприємства;
- перспективна ціль – максимізація прибутку;
- ціль комерційної діяльності - забезпечення постійного динамічного зростання обсягів надання послуг;
- соціальна ціль - створення умов праці, які сприяють підвищенню продуктивності, забезпечують соціальний розвиток та ефективну систему оплати праці;
- інноваційна ціль - впровадження нових інструмента та технологій, щодо дослідження ринку, вивчення поведінки споживачів і конкурентів.

Так, основними шляхами збільшення прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» є:

- повний спектр професійних послуг;

- ефективна асортиментна політика послуг та збільшення частки найбільш рентабельних послуг, якою на даному етапі є дослідження кон'юнктури ринку;
- збільшення обсягів надання послуг за рахунок налагодження ефективних зв'язків з замовниками на довготривалій основі;
- поліпшення якості надання послуг та грамотна побудова договірних відносин з замовниками;
- індивідуальний підхід до формування ціни на кожен послугу та якісне її надання, оптимізація витрат;
- подальша діджиталізація послуг, що надаються.

В умовах функціонування ринкової економіки України механізм розподілу прибутку має велике значення, адже у ньому відображається ефективність господарської діяльності, від нього залежить дієвість господарської самостійності й самофінансування підприємств. Від удосконалення форм і методів розподілу прибутку залежить зацікавленість підприємств та окремих працівників у постійному підвищенні ефективності діяльності та покращенні кінцевих фінансових результатів.

Для підвищення ефективності управління прибутком ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» та економічного обґрунтування його потреби пропонуємо здійснювати планування його розподілу в такому порядку:

- визначення потреби у прибутку за напрямками його використання;
- формування цільової структури розподілу прибутку;
- визначення пріоритетності у використанні прибутку за окремими напрямками використання;
- балансування потреби у прибутку за напрямками його використання з можливостями отримання прибутку при здійсненні господарсько-фінансової діяльності.

Важливим напрямком стратегічного планування діяльності є врахування усіх чинників та аспектів подальшого розвитку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» для повного і обґрунтованого визначення величини прибутку та забезпечення певного рівня прибутковості.

Під час розподілу прибутку необхідно встановити обґрунтовані пріоритети розподілу з урахуванням обмеженості ресурсів та визначити конкретні цілі, для досягнення яких будуть мобілізуватися ресурси підприємства.

На нашу думку, основними шляхами покращення цільової структури використання прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» є:

- визначення пріоритетного напрямку використання прибутку, яким є капіталізації коштів, що зумовить подальший розвиток підприємства та покращення фінансових результатів від його діяльності;
- оптимізація розміру коштів, спрямованих на фонд споживання, зокрема грошових коштів, призначених для матеріального заохочення працівників, що сприятиме підвищенню продуктивності праці і, як наслідок, розміру прибутку у майбутні періоди, а також соціального розвитку підприємства;
- складання детального плану використання та розподілу прибутку підприємства з визначеними датами та конкретним кошторисом;
- проведення чіткого контролю за виконанням поставлених завдань у плані використання та розподілу прибутку;
- проведення економічної роботи щодо аналізу динаміки та чинників отриманих прибутків у базовому періоді, виявлення резервів, що сприятимуть максимізації прибутку, а також планування формування, розподілу та використання прибутку на наступні періоди.

Важливим напрямом підвищення ефективності політики формування та розподілу управління прибутку підприємства є своєчасне прогнозування його обсягу.

Перш за все, спрогнозуємо чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Виходячи з ситуацію з карантинними обмеженнями в Україні, що спричинено COVID-19 у 2020 та в першій половині 2021 року, чистий дохід підприємства зменшився в основному за рахунок неможливості надання послуг щодо організації торгових виставок. Тому саме надання таких послуг є важливим резервом зростання доходу у плановому періоді. Враховуючи обсяги надання даних послуг попередніх років і напрацьовану базу клієнтів, ситуацію на ринку та потенціал підприємства можливим є збільшення чистого доходу від реалізації на 1,5 млн. грн., а також зростання доходу від інших напрямків на 7%. Таким чином, у 2021 році чистий дохід від надання послуг планується у розмірі 16450 тис., що більше ніж у передплановому році на 14,12%.

До інших операційних доходів на підприємстві відносяться доходи від надання одного із конференц-залів в операційну оренду, сума відповідно до договору на 2021 рік складає 310 тис. грн. Отримання інших доходів не передбачається.

Що стосується витрат, то так як змінні витрати залежать від обсягу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), відповідно вони зростають пропорційно зростанню чистого доходу, а отже плануємо збільшення змінних витрат пропорційно збільшенню чистого доходу. Отже обсяг змінних витрат складе 3948 тис. грн ($3459,6 * 1,1412$).

Обсяг постійних витрат не залежить від обсягу доходу, отже, при плануванні обсяг постійних витрат не зміниться і буде дорівнювати 310,2 тис. грн.

Витрати на дослідження та розробки (з урахуванням додаткового залучення спеціалістів) планується збільшити на 8% з урахуванням зростання

обсягу наданих послуг, тобто їх сума буде дорівнюватися 11556 тис. грн (10700*1,08). Здійснення інших витрат не передбачається.

Враховуючи вищенаведене, розрахуємо чистий прибуток підприємства (табл. 3.1).

Таким чином, за рахунок перевищення темпу зростання доходів підприємства над витратами чистий прибуток підприємства збільшиться у плановому періоді на 595 тис. грн або в 4 рази.

Таблиця 3.1

Розрахунок чистого прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у плановому періоді, тис. грн

Показники	2021 р.
Чистий дохід від надання послуг, тис. грн.	16450
Інші операційні доходи	310
Інші доходи	0
<i>Разом доходи</i>	<i>16760</i>
Собівартість наданих послуг, тис. грн.: у тому числі:	4258
- постійні	310
- змінні	3948
Інші операційні витрати	11556
Інші витрати	0
<i>Разом витрати</i>	<i>15814</i>
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	946
Податок на прибуток	170
Чистий прибуток	776

Напрямки розподілу планового чистого прибутку наведено у табл. 3.2.

Таким чином, більша частину чистого прибутку підприємства, а саме 60% реінвестується в підприємство, тобто приєднується до суми нерозподіленого прибутку звітного періоду, якій на кінець 2021 року буде дорівнювати 11243 тис. грн (10787 + 456), відповідно 40% чистого прибутку планується направити на споживання. Так як у плановому періоді на

підприємстві не передбачаються зміни обсягів зареєстрованого та додаткового капіталу, їх обсяги в плановому періоді залишаться на рівні звітного періоду. Єдиною динамічною статтею буде нерозподілений прибуток, який збільшується на суму нерозподіленого чистого прибутку планового періоду. Тоді сума власного капіталу на кінець 2021 р. буде дорівнювати 11268 тис. грн (1+24+11243).

Тоді нерозподілений прибуток на кінець 2018 року буде дорівнювати 44227 тис. грн (43957+270).

Узагальнюючи результати планування можна зробити висновки щодо позитивних змін в формуванні та розподілу фінансових результатів підприємства для обґрунтування чого проведемо перспективну оцінку ефективності політики формування та розподілу прибутку підприємства.

Таблиця 3.2.

**Напрямки розподілу планового чистого прибутку
ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій»**

№	Показники	Сума, тис. грн	Розмір відрахувань, %
1	Чистий прибуток підприємства	776	100,0
2	Напрямки розподілу чистого прибутку		
2.1	Виплата відсотків засновникам (на підставі рішення зборів засновників)	194	25,0
2.2	Соціальний розвиток підприємства	39	5,0
2.3	Матеріальне заохочування	78	10,0
3	Нерозподілений прибуток	456	60,0

Результати розрахунку показників оцінки ефективності управління прибутком ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у плановому періоді представлено в табл. 3.3.

Таким чином, всі показники рентабельності ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» мають позитивну тенденцію до зростання, що свідчить

про підвищення ефективності управління прибутком підприємства у плановому році.

Так, у плановому 2018 році кожна гривня майна підприємства буде генерувати 34,54 коп. чистого прибутку, що на 13,81 коп. більше, ніж у звітному році за рахунок зменшення середньої суми майна підприємства на 3755 тис. грн та зростання чистого прибутку на 8005 тис. грн.

В плановому році кожна гривня необоротних активів підприємства забезпечить отримання 79,06 коп. чистого прибутку, що на 36,7 коп. більше, ніж у 2017 році за рахунок перевищення темпу зростання чистого прибутку над темпом зростання середньої суми необоротних активів підприємства.

У 2018 році кожна гривня власного капіталу підприємства буде генерувати 44,86 коп. чистого прибутку, що на 16,26 коп. більше ніж у 2017 році за рахунок перевищення темпу зростання чистого прибутку над темпом зростання власного капіталу підприємства.

За результатами отриманих значень можна зробити наступні аналітичні висновки щодо планового періоду:

Так, у 2021 році 1 грн власного капіталу підприємства буде генерувати 7,03 коп. чистого прибутку, що на 5,34 коп. або в 4 рази більше, ніж у 2020 році за рахунок перевищення прогнозованого темпу зростання чистого прибутку над темпом зростання власного капіталу підприємства, тобто тенденція зміни – позитивна (328,7% та 2,98% відповідно).

Рентабельність реалізованої продукції у плановому періоді також має незначну позитивну тенденцію до збільшення на 0,27%, що обумовлено незначним перевищенням прогнозованого темпу зростання прибутку від надання послуг над темпом зростання обсягу надання послуг (14,53% та 14,12% відповідно), тобто тенденція зміни – позитивна

Кожна гривня доходу від операційної діяльності підприємства буде генерувати в 2021 році 5,64 коп прибутку від операційної діяльності, що на 4,14 коп або в 3,76 рази більше, ніж у передплановому році за рахунок перевищення темпу зростання прибутку від операційної діяльності (328,73%)

над темпом зростання доходу від операційної діяльності (14,08%), що свідчить про значне підвищення ефективності діяльності підприємства.

У плановому періоді кожна гривня загального обсягу доходів підприємства буде генерувати 4,63 коп чистого прибутку, що на 3,40 коп або в 3,76 рази більше ніж у 2020 році за рахунок перевищення темпу зростання чистого прибутку над темпом зростання загальної суми доходів.

Таблиця 3.3

Показники ефективності управління прибутком ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у плановому періоді, тис. грн

Показники	Звітний період	Плановий період	Абсолютний приріст
Середня сума власного капіталу	10721	11040	319
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	14415	16450	2035
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3770	4258	488
Інші операційні доходи	276	310	34
Інші операційні витрати	10700	11556	856
Разом доходи	14691	16760	2069
Разом витрати	14470	15814	1344
Прибуток від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	10644,9	12192	1547
Прибуток (збиток) від іншої операційної діяльності	-10423,9	-11246	-822
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	221	946	725
Чистий прибуток	181	776	595
Рентабельність власного капіталу	1,69	7,03	5,34
Рентабельність надання послуг	73,85	74,12	0,27
Рентабельність операційної діяльності	1,5	5,64	4,14
Рентабельність діяльності	1,23	4,63	3,40

Рентабельність операційних витрат	1,53	5,98	4,45
Рентабельність витрат	1,25	4,91	3,66

У 2021 році кожна гривня операційних витрат підприємства буде забезпечувати отримання 5,98 коп. прибутку від операційної діяльності, що на 4,45 коп більше, ніж у передплановому році за рахунок перевищення темпу зростання прибутку від операційної діяльності над темпом зростання операційних витрат (328,05% та 9,29% відповідно).

Кожна гривня загальних витрат підприємства у 2021 році буде забезпечувати отримання 4,91 коп чистого прибутку, що на 3,66 коп більше, ніж у 2020 році за рахунок перевищення темпу зростання чистого прибутку (328,73%) та над темпом зростання загальної суми витрат (292,56%).

Таким чином проведені розрахунки показників рентабельності ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» свідчать про значне підвищення ефективності діяльності підприємства внаслідок запропонованих рекомендацій.

Здійснено факторний аналіз основних показників рентабельності підприємства у плановому періоді.

Факторний аналіз планової рентабельності власного капіталу ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» наведено в табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Показники факторного аналізу планової рентабельності власного капіталу ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій»

Показники	2020	2021	Абсолютний приріст
Рентабельність власного капіталу підприємства, %	1,69	7,03	5,34
Чистий прибуток, тис. грн	181,2	776	594,8
Середня сума власного капіталу, тис. грн	10721,3	11040	318,7
Вплив на рентабельність власного капіталу підприємства зміни:			
- чистого прибутку			5,55
- середньої суми власного капіталу			-0,21

$$P_{BK2020} = 181,2/10721,3 * 100\% = 1,69\%$$

$$P_{BK}' = 776/10721,3 * 100\% = 7,24\%$$

$$P_{BK2021} = 776/11040 * 100\% = 7,03\%$$

$$\Delta P_{BK}(ЧП) = 7,24\% - 1,69\% = 5,55\%$$

$$\Delta P_{BK}(BKc) = 7,03 - 7,24\% = -0,21$$

$$\text{Перевірка: } 5,55\% - 0,21\% = 5,34\%$$

Отже, рентабельність власного капіталу у плановому році в порівнянні зі звітним роком збільшилася на 5,34% за рахунок збільшення чистого прибутку на 594,8 тис. грн, що обумовить зростання показника на 5,55%, а збільшення середньої суми власного капіталу на 318,7 тис. грн., обумовить зменшення рентабельності власного капіталу на 0,21%.

Далі здійснено оцінку впливу факторів на планову рентабельність операційної діяльності підприємства (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

**Показники факторного аналізу планової рентабельності діяльності
ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій»**

Показники	2020	2021	Абсолютний приріст
Рентабельність діяльності підприємства, %	1,23	4,63	3,40
Чистий прибуток, тис. грн	181,2	776	594,8
Загальна сума доходів підприємства, тис. грн	14691	16760	2069
Вплив на рентабельність діяльності підприємства зміни:			
- чистого прибутку			4,05
- загальної суми доходів			-0,65

$$P_{д2019} = 181,2/14691 * 100\% = 1,23\%$$

$$P_{д}' = 776/14691 * 100\% = 5,28\%$$

$$P_{\text{од}2020} = 776/16760 * 100\% = 4,63\%$$

$$\Delta P_{\text{д}}(P_{\text{од}}) = 5,28\% - 1,23\% = 4,05\%$$

$$\Delta P_{\text{д}}(\text{ЧДР}) = 4,63\% - 5,28\% = -0,65\%$$

$$\text{Перевірка: } 4,05\% + (-0,65\%) = 3,4\%$$

Отже, рентабельність діяльності підприємства у плановому 2021 році в порівнянні з передплановим 2020 роком збільшиться на 3,4% під впливом наступних факторів: за рахунок збільшення чистого прибутку на 594,8 тис. показник рентабельності діяльності зросте на 4,05%, а збільшення загальної суми доходів на 2069 тис. грн. навпаки обумовить зменшення рентабельності діяльності на 0,65%.

Оцінку впливу факторів на планову рентабельність витрат підприємства наведено у табл. 3.6.

Таблиця 3.6

**Показники факторного аналізу планової рентабельності витрат
ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій»**

Показники	2020	2021	Абсолютний приріст
Рентабельність витрат підприємства, %	1,25	4,91	3,66
Чистий прибуток, тис. грн	181,2	776	594,8
Загальна сума витрат підприємства	14470	15814	1344
Вплив на рентабельність витрат підприємства зміни:			
- чистого прибутку			4,11
- загальної суми витрат			-0,45

$$P_{\text{в}2020} = 181,2/14470 * 100\% = 1,25\%$$

$$P_{\text{в}}' = 776/14470 * 100\% = 5,36\%$$

$$P_{\text{в}2020} = 776/15814 * 100\% = 4,91\%$$

$$\Delta P_{\text{в}}(\text{ЧП}) = 5,36\% - 1,25\% = 4,11\%$$

$$\Delta P_{\text{в}}(B) = 4,91\% - 5,36\% = -0,45$$

$$\text{Перевірка: } 4,11\% + (-0,45\%) = 3,66\%$$

Отже, рентабельність витрат підприємства у плановому 2021 році в порівнянні з передплановим 2020 роком збільшиться на 3,66% за рахунок наступних факторів: збільшення чистого прибутку на 594,8 тис. грн, обумовить зростання рентабельності витрат на 4,11%, а збільшення загальної суми витрат підприємства на 1344 тис. грн. обумовить зменшення показника рентабельності витрат підприємства на 0,45%.

Що стосується ефективності розподілу чистого прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» у плановому році, то на підставі визначених у п.3.2 випускної кваліфікаційної роботи напрямків його розподілу, доцільно розрахувати відповідні коефіцієнти:

1. Коефіцієнт капіталізації прибутку (ККП):

$$\text{ККП} = 456/776 = 0,60$$

Таким чином, у плановому періоді більша частина чистого прибутку підприємства, а саме 60,0%, капіталізується, що відповідає основним принципам розподілу та дозволяє фінансувати подальший розвиток підприємства за рахунок власних коштів.

2. Коефіцієнт споживання прибутку (КСП):

$$\text{КСП} = (194 + 39 + 78)/776 = 0,40$$

У плановому періоді 40% чистого прибутку підприємства споживається в вигляді виплати відсотків засновникам, фінансування соціального розвитку підприємства та матеріального заохочування працівників.

Таким чином, для забезпечення зростання прибутку потрібно шукати невикористані можливості його збільшення, тобто резерви зростання. Резерви виявляються як на стадіях планування, так і на стадіях безпосереднього виробництва продукції і її реалізації. Визначення резервів збільшення прибутку базується на науково обґрунтованій методиці розроблення заходів з їх мобілізації. У процесі виявлення резервів виділяють три етапи: аналітичний – виявляють і кількісно оцінюють резерви; організаційний – розроблюється комплекс інженерних, технічних, організаційних, економічних заходів; функціональний – практична реалізація заходів і контроль за їх виконанням.

Для оптимізації політики формування та розподілу прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» запропоновано реалізацію наступних заходів: організаційних, техніко-технологічних, економічних важелів та стимулів. Визначено комплекс стратегічних цілей щодо управління прибутком підприємства. Запропоновано основні напрямки збільшення прибутку підприємства та підвищення його рентабельності. Обґрунтовано етапи розподілу прибутку підприємства з урахуванням потреб підприємства та основні шляхи покращення цільової структури використання прибутку. Проведена оцінка рентабельності власного капіталу, рентабельності діяльності підприємства та рентабельності витрат дозволяє зробити висновок про підвищення ефективності політики формування та розподілу прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» в плановому періоді.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Здійснено дослідження діючої практики формування та розподілу прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій». Встановлено, що протягом всього періоду дослідження фінансовим результатом підприємства був прибуток, який у 2020 році має негативну тенденцію до зниження на 147 тис. грн або на 44,79%. Основним негативним фактором зменшення ефективності діяльності підприємства є значне зменшення комерційної діяльності підприємства у зв'язку зі зменшенням попиту на послуги підприємства щодо організації конференцій та виставок, що спричинено карантинними заходами у зв'язку з COVID-19.

Визначено, що прибуток від основної операційної діяльності, отриманий за рахунок надання послуг щодо дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки, а також незначний обсяг доходів від організування конгресів і торговельних виставок є єдиним джерелом формування власних фінансових ресурсів (за виключенням 2019 року). Саме за рахунок нього підприємство змогло покрити збитки від іншої операційної діяльності та вийти на чистий прибуток.

Позитивним фактором, що обумовив зростання прибутку від операційної діяльності, не дивлячись на зниження чистого доходу, є значне зменшення собівартості надання послуг за рахунок проведення на підприємстві жорсткої політики їх скорочення за всіма напрямками (особливо це стосується відмови підприємства від залучення сторонніх спеціалістів).

Чистий прибуток протягом всього періоду дослідження не споживався, а повністю капіталізувався, нерозподілений прибуток має тенденцію до постійного збільшення на 400,2 тис. рн або на 3,9% та на 181,2 тис. грн або на 1,71% відповідно у 2019р. та 2020 р., що свідчить про його реінвестування у господарську діяльність підприємства.

Проаналізована динаміка зміни обсягу та структури доходів та витрат підприємства дозволила визначити вплив факторів на формування фінансових результатів підприємства. Найбільшу частку в структурі доходів підприємства за весь період, що досліджується, займає чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): від 94,6% до 99,98%, а в структурі витрат у 2018-2019 рр. - собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг): 78,11% та 90,32% відповідно, у 2020 р. – інші операційні витрати – 73,95%.

Визначено точку беззбитковості підприємства (у 2020 р. - 408,2 тис. грн), встановлено, що підприємства знаходиться в зоні прибутку та має значний запас фінансової стійкості (97,17%). Підприємству притаманний низький рівень операційного левериджу, що негативно впливає на темп приросту операційного прибутку стосовно темпів приросту обсягу реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за рахунок значного перевищення змінних витрат над постійними. Що стосується ефекту операційного левериджу, то у 2020 році він знизився на 1,03, тобто величина прибутку від реалізації підприємства змінюється у меншій степені стосовно темпів зміни чистого доходу від реалізації на відміну від попереднього року.

Найбільш рентабельним для ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» був 2019 рік, так як майже всі показники рентабельності мають позитивну тенденцію до зростання, що свідчить про підвищення ефективності діяльності підприємства. У 2020 році спостерігається негативна тенденція до зменшення майже всіх показників рентабельності, що свідчить про зниження ефективності управління прибутком підприємства. Визначені фактори, які мають позитивний чи негативний вплив на різні показники

рентабельності підприємства, що дозволяє розробити відповідні управлінські рішення щодо збільшення позитивного впливу та зменшення негативного впливу відповідних факторів.

Для оптимізації політики формування та розподілу прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» запропоновано реалізацію наступних заходів: організаційних, техніко-технологічних, економічних важелів та стимулів. Визначено комплекс стратегічних цілей щодо управління прибутком підприємства. Запропоновано основні напрямки збільшення прибутку підприємства та підвищення його рентабельності. Виходячи з ситуацію з карантинними обмеженнями в Україні, що спричинено COVID, чистий дохід підприємства зменшився в основному за рахунок неможливості надання послуг щодо організації торгових виставок. Тому саме надання таких послуг є важливим резервом зростання доходу у плановому періоді, враховуючи зростання попиту на них, напрацьовану базу клієнтів та потенціал підприємства. Таким чином, у 2021 році чистий дохід від надання послуг планується у розмірі 16450 тис., що більше ніж у передплановому році на 14,12%. Виходячи з запропонованих заходів спрогнозовано фінансові результати підприємства на 2021 рік: чистий прибуток підприємства збільшиться у плановому періоді на 595 тис. грн або в 4 рази і буде дорівнювати 776 тис. грн.

Обґрунтовано етапи розподілу прибутку підприємства з урахуванням потреб підприємства та основні шляхи покращення цільової структури використання прибутку: 60% реінвестується в підприємство для фінансування розвитку підприємства, а 40% споживається. Проведена оцінка планової рентабельності дозволяє зробити висновок про підвищення ефективності політики формування та розподілу прибутку ТОВ «Глобальний Альянс Бізнес Інновацій» внаслідок запропонованих заходів. Так, у 2021 році 1 грн власного капіталу підприємства буде генерувати 7,03 коп. чистого прибутку, що на 5,34 коп. або в 4 рази більше, ніж у 2020 році; кожна гривня загального обсягу доходів підприємства буде забезпечувати отримання 4,63

коп чистого прибутку, що на 3,40 коп або в 3,76 рази більше ніж у 2020 році; а кожна гривня загальних витрат підприємства у 2021 році буде генерувати 4,91 коп чистого прибутку, що на 3,66 коп більше, ніж у 2020 році.

Такі основні висновки та пропозиції, отримані у випускній кваліфікаційній роботі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабяк Н. Д., Іванюк К. Б. CVP-аналіз: традиційний та управлінський підходи. *Бізнес Інформ*. 2015. № 8. С. 272-276.
2. Баліцька В. В. Рентабельність діяльності суб'єктів господарювання України: оцінювання істинних результатів. *Актуальні проблеми економіки*, 2012. № 11. С. 120-130. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ape_2012_11_17.pdf.
3. Безугла С. С. Формування прибутку м'ясопереробних підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Безугла Світлана Сергіївна ; Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2014. 20 с.
4. Берляк Г.В., Пиріжок С.Є. Особливості формування, обліку та розподілу прибутку інноваційного підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2020. Вип.3(47). С. 9-13. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/223510>.
5. Бланк И.А. Управление прибылью : підручник.- К.: «Ника-Центр», 1998.-544 с.
6. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 792 с.
7. Боднарюк В. А. Концептуальні підходи до управління прибутком торговельних підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2017. Вип. 22.4. С. 169-175. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvnltu_2012_22.4_31.pdf.
8. Бойчик І.М. Економіка підприємств : підручник. Вид.2-е, доп., перероб. К.: Атіка, 2007. 528 с.

9. Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту : підручник. Пер. з англ. К.: Молодь, 1997. – 1000 с.
10. Вахович І. М., Волинчук Ю.В. До питання управління фінансово-економічними результатами підприємства. *Економічний форум*, 2015. № 3. С. 275–279. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2015_3_43.
11. Вороніна В. Л. Управління прибутком торговельних підприємств: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Вороніна Вікторія Леонідівна. Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків, 2014. 20 с.
12. Вудвуд В. В. Фінансовий механізм забезпечення прибуткової діяльності підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Вудвуд Вікторія Василівна. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2015. 20 с.
13. Гаватюк Л.С., Дармограй Н.В., Хімійчук Г.М. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення. *Молодий вчений*, 2016. № 1 (28). С. 40–43. http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_1%281%29__11.
14. Гаврилко Т.О., Прокопенко Н.В. Якісні інноваційні рішення як умова прибуткової діяльності підприємств в конкурентному середовищі. *Гроші, фінанси і кредит*, 2020. Вип. 49. С. 151-147. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/49_2020/27.pdf.
15. Галушка О. Р. Особливості формування прибутку підприємства *Управління розвитком*, 2013. № 14. С. 131-134. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2013_14_54.pdf.
16. Гамалій В. Ф., Загребя М.М. Методика оцінки та аналізу динаміки фінансового стану підприємств. *Бізнес Інформ*, 2016. № 4. С. 164-167. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2012_4_51.pdf.
17. Гаркуша Н. М. Оцінка ефективності управління витратами підприємств роздрібною торгівлі. *Економічний простір*, 2014. № 88. С. 152-164. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecpros_2014_88_16.pdf.
18. Гаркуша Н. М. Факторний аналіз витрат на підприємствах роздрібною торгівлі. *Економіка. Управління. Інновації.*, 2014. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2014_1_25.pdf.

19. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури 2-ге видання. 2010. 488 с.
20. Голубєв А. К. Економіка підприємства: навч. посіб. для студ. бакалавр. підготов. навч.-наук. ін-ту "Комп'ютерних технологій, автоматизації та логістики" ОНАЗ ім. О. С. Попова за напрямом 6.050202 – Автоматизація і комп'ютерно-інтегровані технології. Одес. нац. акад. зв'язку ім. О. С. Попова, Каф. економіки п-ва і корпор. упр. Одеса : ОНАЗ, 2013. – 198 с.
21. Господарський кодекс України № 436 – IV від 16.01.2003. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/436-15>.
22. Дацун А. О. Система показників експрес-аналізу фінансовго стану підприємства. *Управління розвитком*, 2013. № 17. С. 148-152. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2013_17_59.pdf.
23. Дем'яненко Т.І. Управління прибутком і рентабельністю промислових підприємств та напрями його вдосконалення. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, 2020. №7. С.32-38. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2020/41-2020/7.pdf>.
24. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
25. Денєжко К. А. Аналіз підвищення рентабельності підприємств роздрібної торгівлі в Україні . *Управління розвитко*, 2014. № 4. С. 59-61. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2014_4_24.pdf.
26. Дронова А. Ю. Рентабельність як складова оцінки ефективності діяльності торговельних підприємств на ринку нафтопродуктів України *Економіка промисловості*, 2011. № 1. С. 140-146. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econpr_2011_1_23.pdf
27. Економіка підприємства. Підручник / І.О. Чаюн, Г.М. Богославець, Л.Л. Стасюк, та інші. К. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. 569 с.

28. Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. *Економіка та суспільство*, 2016. № 3. С. 189–192. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_3_14.

29. Крушинська А.В. Економічне обґрунтування сценаріїв підвищення прибутковості та інвестиційної привабливості підприємства на основі використання операційного важеля. *Університетські наукові записки*, 2020. Том 19, №2. С. 77-89. URL: unz.univer.km.ua.

30. Лазебник Л.Л. Стефанк В.М. Забезпечення прибутковості підприємства в умовах посилення конкуренції на прикладі компанії «Кернел». *Економічний вісник*, 2020. №2. С. 182-192. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2020/2/EV20202_182-192.pdf.

31. Майборода О.Є., Сукрушева Г.О., Куліш Є.В. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства» *Економіка і суспільство*. 2017. №10. С. 310- 313.

32. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України №433 від 28.03.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>.

33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

34. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : підручник . К. : ЦУЛ, 2013. 504 с.

35. Одінцева Т.М., Невмержицька О.В., Чаус І.В. CVP-аналіз як інструмент управління фінансовими результатами підприємства. *Фінансовий простір*. 2013. С. 21-27.

36. Павлюк І.О. Управління прибутком підприємства в умовах сьогодення. *Вісник Хмельницького національного університету*, 2020. №1. С. 84-88. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/18.pdf>.

37. Патарідзе-Вишинська М.В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. № 2. С. 25–37.

38. Погрішук Б.В., Марченко О.І. Планування прибутку, сукупного доходу і рентабельності. URL: https://pidruchniki.com/92390/finansi/planuvannya_pributku_sukupnogo_dohodu_rentabelnosti.

39. Податковий кодекс України Податковий № 2755-IV від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>.

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток». Наказ Міністерства фінансів України №353 від 28.12.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>.

41. Про акціонерні товариства : Закон України № 514-VI від 17.09.2008р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

42. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv#Text>.

43. Савіцький А.В. Застосування методики АВС-аналізу у здійсненні моніторингу показників прибутковості експортоорієнтованного підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. С. 144-148. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2020/43-2020/26.pdf>.

44. Сисоєнко І.А., Карлюка Д.О. Прогнозування прибутку та рентабельності підприємства у забезпеченні фінансової безпеки підприємства. *Причорноморські економічні студії*, 2020. Випуск 50-2. С. 143-147. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2020_50\(2\)_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2020_50(2)_29).

45. Скалюк Р. В. Управління прибутком підприємств: стратегічний підхід *Фінанси, облік і аудит*, 2013. Вип. 2. С. 109-118. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Foa_2013_2_15.pdf.

46. Тульчинська С.О. Основи управління прибутком підприємства. *Ефективна економіка*, 2018. №2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/4.pdf.
47. Фінанси підприємств : підручник / А.М. Поддєрьогін та ін. 8-е вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2013. – 519 с.
48. Фінанси підприємств : навч. посіб. / В.І. Аранчай, В.Д. Чумак, Л.В. Бражник та ін. 2-ге вид., розшир. та доповн. Полтава : РВ ПДАА, 2018. 350 с.
49. Фінанси підприємства : підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гринюк та ін. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 491 с.
50. Шатура Т.С. Формування економічного потенціалу підприємств у контексті комплементарного підходу. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 29. С. 317–323.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Фінансова звітність
малого підприємства

Підприємство **ТОВ «ГЛОБАЛЬНИЙ АЛЬЯНС БІЗНЕС ІННОВАЦІЙ»** Дата (рік, місяць, число) _____ за ЄДРПОУ _____
 Територія м. Київ за КОАТУУ _____
 Організаційно-правова форма господарювання товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ _____
 Вид економічної діяльності Исследование конъюнктуры рынка и изучение общественного мнения за КВЕД _____
 Середня кількість працівників, осіб 39
 Одиниця виміру: тис.грн з одним десятковим знаком

КОДИ	
2020	01
37204109	

Адреса, телефон, вулиця Шовковична 24, м. Київ

1. Баланс на 31 грудня 2019 р. Форма № 1-м

Код за ДКУД

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
-------	-----------	--------------------------	----------------------------

1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	-	105,7
первісна вартість	1011	253,7	378,3
знос	1012	(253,7)	(272,6)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	1,1	
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	1,1	105,7
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	-	19,2
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	594,1	204,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	623,4	30,9
у тому числі з податку на прибуток	1136		0,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	8097,1	19940,5
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	28,5	58,7
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	2284,1	412,1
Усього за розділом II	1195	11627,2	20666,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	11628	20722,0

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	23,8	23,8
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10205,7	10605,9
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	10230,5	10630,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610		
довгостроковими зобов'язаннями	1615	1277,4	3102,8
товари, роботи, послуги	1620	68,1	150,0
розрахунками з бюджетом	1621	40,0	
у тому числі з податку на прибуток	1625	10,7	2,2
розрахунками зі страхування	1630	41,6	12,8
розрахунками з оплати праці	1665		
Доходи майбутніх періодів	1690	-	6873,5
Інші поточні зобов'язання	1695	1397,8	10141,3
Усього за розділом III	1700		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	11628,3	20772,0

2. Звіт про фінансові результати за 2019 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	18156,6	19393,7
Інші операційні доходи	2120	25,2	3,9
Інші доходи	2240	1008,1	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	19189,9	19397,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(16970,1)	(14977,9)
Інші операційні витрати	2180	(1819,6)	(4197,2)
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(18789,7)	(19175,1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	400,2	222,5
Податок на прибуток	2300	(72,0)	(40,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	328,2	182,5

Керівник

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

ДОДАТОК Б

Фінансова звітність малого підприємства

Дата (рік, місяць, число) _____

Підприємство **ТОВ «ГЛОБАЛЬНИЙ АЛЬЯНС БІЗНЕС за ЄДРПОУ**
ІННОВАЦІЙ»

Територія м. Київ за КОАТУУ

Організаційно-правова форма господарювання товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ

Вид економічної діяльності Исследование конъюнктуры рынка и изучение общественного мнения за КВЕД

Середня кількість працівників, осіб 37

Одиниця виміру: тис.грн з одним десятковим знаком

КОДИ

2021		01
37204109		

Адреса, телефон, вулиця Шовковична 24, м. Київ

1. Баланс на 31 грудня 2020 р. Форма № 1-м

Код за ДКУД

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного
-------	-----------	--------------------------	--------------------

1	2	3	періоду 4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	105,7	80,8
первісна вартість	1011	378,3	378,3
знос	1012	(272,6)	(297,5)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	105,7	80,8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	19,2	0,6
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	204,9	791,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	30,9	37,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0,1	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19940,5	13193,6
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	58,7	8,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	12,0
Інші оборотні активи	1190	412,1	131,6
Усього за розділом II	1195	20666,3	14174,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	20722,0	14255,6

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	23,8	23,8
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10605,9	10787,1
Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	10630,7	10811,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610		
довгостроковими зобов'язаннями	1615	3102,8	639,0
товари, роботи, послуги	1620	150,0	87,0
розрахунками з бюджетом	1621		39,7
у тому числі з податку на прибуток	1625	2,2	6,0
розрахунками зі страхування	1630	12,8	-
розрахунками з оплати праці	1665		
Доходи майбутніх періодів	1690	6873,5	2711,7
Інші поточні зобов'язання	1695	10141,3	3443,7
Усього за розділом III	1700		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1900		
Баланс	1900	20772,0	14255,6

2. Звіт про фінансові результати за 2020 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	14414,7	18156,6
Інші операційні доходи	2120	275,9	25,2
Інші доходи	2240	-	1008,1
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	14690,6	19189,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3769,8)	(16970,1)
Інші операційні витрати	2180	(10699,8)	(1819,6)
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(14469,6)	(18789,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	221,0	400,2
Податок на прибуток	2300	(39,8)	(72,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	181,2	328,2

Керівник

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

ДОДАТОК В

Методика проведення CVR-аналіза

1. Визначення точки безбитковості:

$$TB = \frac{FC}{Km},$$

$$Km = \frac{GM}{TR},$$

$$GM = TR - VC,$$

де ТБ – точка безбитковості підприємства; FC – постійні витрати; Km – коефіцієнт валової маржі; GM – валова маржа; TR - дохід від реалізації; VC – змінні витрати.

2. Визначення запасу фінансової міцності :

$$K_{fm} = \frac{ЧДР - Тб}{Тб} \cdot 100\%,$$

де D – загальна сума доходу підприємства

3. Визначення ефекту операційного левериджу:

$$Kол = \frac{Впост}{Взаг},$$

де Кол - коефіцієнт операційного левериджа; Впост - сума постійних операційних витрат; В загальна сума операційних витрат.

4. Ефект операційного левериджу:

$$ЕОЛ = \frac{ЧДР - Взм}{ЧДР - Впост - Взм}.$$

де ЕОЛ – ефект операційного левериджа; Впост - сума постійних операційних витрат; Взм – сума змін операційних витрат.

ДОДАТОК Г

Розрахунок показників рентабельності підприємства

Назва показника	Формула розрахунку	Умовні позначення
Рентабельність майна підприємства ($R_M, \%$)	$R_M = \frac{ЧП}{A_{cp}} \times 100$	$ЧП$ – обсяг чистого фінансового результату підприємства, грн.; A_{cp} – середній обсяг активів підприємства, грн
Рентабельність необоротних активів ($R_{на}$)	$R_{на} = \frac{ЧП}{НА_c} \times 100\%$	$ЧП$ – чистий фінансовий результат підприємства, грн.; A_{cp} – середній обсяг необоротних активів підприємства, грн
Економічна рентабельність ($ER, \%$)	$ER = \frac{\Pi_{до} + \PhiВ}{A_c} \times 100\%$	$\Pi_{до}$ – прибуток до оподаткування; $\PhiВ$ – фінансові витрати
Рентабельність власного капіталу ($R_{вк}, \%$)	$R_{вк} = \frac{ЧП}{ВК} \times 100$	$ЧП$ – чистий фінансовий результат підприємства, грн.; $ВК$ – власний капітал підприємства, грн
Рентабельність реалізованої продукції	$R_{рп} = \frac{\Pi_p}{ЧДР} \times 100$	Π_p – прибуток від реалізації продукції, грн; $ЧДП$ – чистий дохід від реалізації

(R_{PP}, %)		продукції, грн.
Рентабельність операційної діяльності (P_{OD}, %)	$P_{PP} = \frac{P_{OD}}{ЧДР + ІОД} \times 100$	P_{OD} – прибуток від операційної діяльності, грн.; $ЧДР$ – чистий дохід від реалізації продукції, грн.; $ІОД$ – інші операційні доходи, грн.
Рентабельність діяльності(P_D)	$P_D = \frac{ЧП}{Д} \times 100\%$	$Д$ – загальна сума доходів, грн.
Рентабельність операційних витрат (P_{OB}, %)	$P_{OB} = \frac{P_o}{OB} \times 100$	P_o – прибуток від операційної діяльності підприємства, грн OB – операційні витрати, грн
Рентабельність витрат (P_B, %)	$P_B = \frac{ЧП}{B} \times 100$	$ЧП$ – чистий фінансовий результат підприємства, грн.; B – загальна сума витрат, грн